

vemo, da tako ne bi prišle daleč in tudi zato ne, ker do sedaj zares nimamo povoda, obračati se drugam. Zakaj bi prevzetno odklanjale prijateljstvo tam, kjer bi ga lahko našle in bi ga iskale, kjer bi naletele na preziranje? Ostanimo v vrstah kolegov svojih, delujmo složno z njimi, podpirajmo prijateljski drug drugega in potem, upam zatrdno, nam ne bodo sovražni nikjer in nikoli.

In ali ni mnogo prijetneje delovati z zavestjo, da nismo osamljene, ampak imamo ob strani prijatelje, ki delajo in trpijo z nami vred? Ostanimo torej tam in tako, kot smo bile, namreč v vrstah svojih tovarišev-sotrpinov, ki poznajo najbolj naše težnje in nam zato tudi privoščiijo iz dna srca, ako se izboljša kdaj naše stanje, kar sigurno tudi zaslužimo.

Ne iščimo pezdin v očesu drugih, ko ne vidimo bruna v lastnem! Ne očitajmo nekolegijalnosti in neodkritosrčnosti nikomu, ako jo pogrešamo prav bridko v prvi vrsti — žal — med sebojno.

K zaključku ne rečem in ne želim drugega kot to: zahajajmo rajše in pogosteje med učiteljstvo, med kolege svoje, in spoznale bomo, da je naše mesto v njihovi sredi. Tedaj in tako spoznavamo svoje kolege in potem šele jih moremo in smemo soditi, ali so nam prijatelji ali nasprotniki.

Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodonosno naložim,
v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica Učiteljskega konvikta v Ljubljani,

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do konca meseca svečna 1906 K 35.171.73.

Naznanilo. Kdor želi od zadruge kakih informacij, naj za odgovor priloži 20 h v poštnih znamkah. Na prošnje brez vpošiljatve navedenih znamk se ne odgovarja.

Nekoliko tožbe in zagovora.

(S Štajerskega.)

Čital sem v slovenskem časopisu predbacivanje učiteljem, da so premalo narodni, da imajo premalo narodnega ponosa. Resnice je precej! Žalibog, da je mnogo slovenskih učiteljev, ki nemškutarijo samo zaradi tega, da bi se prikupili višjim krogom. Boje se, pri uradnih skupščinah poročati v materinščini, sploh slovensko govoriti. Sicer pa je referentom že itak določen učitelj, ki zanesljivo nemško poroča, dasi je morda vse predavanje dobesedno prepisano iz knjig. Seveda uživajo taki učitelji prijazno naklonjenost svojih predstojnikov. —

A vendar je večina slovenskega učiteljstva narodna. Da je narodno učiteljstvo velevažen faktor, o tem so gotovo prepričane slovenske narodne stranke. Istina je, da brez učiteljev navadno ni mogoče ustanoviti raznih društev in prireditelj veselic in zabav, vsaj v malih mestih in trgih ne. Povsod potrebujejo učiteljev ter jim prepuščajo tudi častna mesta, a tista, ki zahtevajo največ dela in truda, n. pr. tajništva. Dobro! Lepo je, da učiteljstvo sodeluje za probujo in narodni pokret, a ono pa tudi zasluži zato več priznanja od občinstva, oziroma od narodne stranke. Ker so učitelji v gmotnem oziru večinoma v slabih razmerah, jih časih smatrajo bogati prvaki za manjvredne od drugih. Ako nas potrebujete za zabave, razveseljevanja in razne volitve

morate nam tudi priznati enake pravice s trgovci, uradniki, duhovniki, doktorji, posestniki i. t. d. v raznih korporacijah. Tako mi na primer ni znano, da bi se ozirali kje na učiteljstvo pri volitvah v okrajne zastope. Samo pri zadnjih volitvah v nekem okraju je postavila narodna stranka enega učitelja kandidatom za okrajni odbor, a to menda zaradi tega, ker je dotičnik postal po rodovinskih razmerah veleposestnik, in pa morda tudi, ker je slutila, da bo propadla, kar se je tudi zgodilo. V prejšnji dobi, ko je bila sigurna zmaga, pa je prezirala učitelje popolnoma! Ozirajte se torej bolj na učiteljstvo, ako hočete, da bo delovalo z vami z veseljem!

Neki mlad tovariš se je pritoževal, ako se ne motim v »Domovini«, da starejši učitelji premalo obiskujejo gledališke predstave učiteljev-diletantov, z opazko, da se mlajši žrtvujejo, a starejši, dasi imajo več pod palcem, jih ne podpirajo. Ne sodite prenašlo! So še posamezniki, ki jim dopuščajo gmotne razmere se udeleževati veselic v večjih krajih, o jako redki so taki. Ako bi, mladi tovariš, poznal faktično razmere večine starejših učiteljev, ne bi tako govoril. Kako ogromni so izdatki za sinove in hčere, ki študirajo v mestih, kako težko je oskrbovati še ostalo obitelj doma pri sedanjih grozni draginji. »Pod palcem« ne samo da nič ne ostaja, ampak iskati je treba še pomoči drugod. Marsikateri učitelj bi se rad udeleževal s svojo ženo in odraslimi otroki primernih zabav, a proti temu ugovarja hišno finančno ministstvo. Peš hoditi dve do štiri ali še več ur, ni mogoče, a voznik je drag. Za voznjo, ki je nekdanj stala 1 gld., je treba sedaj plačati 6 do 8 K. Obitelj, ki pride k zabavi v mesto, mora vendar tudi večerjati. Udeležba pri zabavi v mestu stane oddaljeno učiteljstvo več, nego se mora v velikih mestih plačati za najdražjo ložo. Recimo: voz stane samo 8 K, vstopnina 2 K, večerja s pijačo — akotudi sem abstinent — 3 K, je skupaj 13 K. Ta vsota, izdana za zabavo, je za naš stan prevelika! Treba je dalje premisliti, kako neprijetna ali celo nevarna zna biti voznja domov v pozni noči, ako nas iznenadi slabo vreme na brezstrešnih kmetijskih vozovih. Prehlajenje, premalo spanja provzroči lahko hude posledice, a gotovo pa nesposobnost za delovanje v šoli ter sploh za vsako duševno delo. V šolo pa mora priti učitelj zdrav in čil, ako hoče vestno in uspešno delovati.

Kdor upošteva vse to, pač ne bo zameril starejšemu učitelju, ako se ne udeležuje zabav. Ko smo bili mladi ter imeli skrbeti samo zase, nismo ostajali doma. — Vam pa, mladi tovariši, svetujemo: le vztrajno delujte v vsakem oziru za narodnost in svoj stanovski poklic. Veselite se mladih let, zakaj roži so odločeni kratki dnevi!

Pisarna

za zdravljenje naših bolnih stanovskih, družabnih, uradnih, književnih, narodnostnih in političnih razmer.

XXXII.

Vprašanje: Učiteljica je bila nastavljena z avgustom l. 1905. definitivno ter plačuje kot taka od meseca septembra vsak mesec po 10 K v penzijski zaklad. Sedaj je pa zaprosila c. kr. dež. šolski svet dovoljenja za izstop iz službe. Penzije torej ne bo nikdar uživala navzlic temu, da je plačevala v penzijski zaklad. Blagovolite mi torej razjasniti to zadevo:

1.) Ali je učiteljica upravičena, zahtevati denar nazaj, ki ga je vplačala v penzijski zaklad?